

(23.03) Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w ramach opinii dot. rządowego projektu z dnia 21 marca 2020 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tzw. “Tarcza antykryzysowa”) zgłasza następujące uwagi i postulaty:

- Należy radykalnie podnieść zasiłek dla osób bezrobotnych, w szczególności dla tych, którzy utracili lub utracą pracę w wyniku oddziaływania COVID-19 i płacili składki na ubezpieczenie społeczne, ponieważ świadczenie postojowe dla samozatrudnionych i osób na umowach cywilnoprawnych będzie wyższe niż zasiłek dla osób bezrobotnych, które były pracownikami na umowach o pracę.

- Należy przyznać zasiłek opiekuńczy również rodzicom, których dzieci są w wieku do 15 roku życia.

- Kwota dofinansowania w okresie przestoju ekonomicznego oraz kwota dofinansowania do wynagrodzeń w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy przez okres 3 miesięcy, biorąc pod uwagę obecny stan funduszu, będzie mogło otrzymać maksymalnie łącznie ok. 141 400 pracowników. Konieczne jest dofinansowanie funduszu dla zapewnienia możliwości ochrony miejsc pracy w szerszym zakresie.

- Przyjęcie w ustawie dwudniowego terminu na zawarcie układu lub porozumienia w sprawie zasady ustalania warunków i trybu wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy oraz decydujące stanowisko pracodawcy w przypadku nie zawarcia stosownych porozumień w tym terminie musi wysnuć wniosek o pozornej roli związku zawodowego w kształtowaniu warunków i trybu wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy. Zaproponowany dwudniowy termin jest skandalicznie krótki, nieadekwatny do wagi postanowień, które mają zostać uregulowane. NSZZ „Solidarność oczekuje, że termin ten nie będzie krótszy niż siedem dni oraz zapewniona konieczność zawarcia uzgodnień.

- Zdecydowanie negatywnie oceniono propozycję dotyczącą skrócenia dobowego odpoczynku z 11 do ośmiu godzin. Nieprzerwany dobowy czas odpoczynku w sposób bezpośredni służy celowi nadrzędnemu jakim jest bezpieczeństwo, higiena i ochrona zdrowia pracowników w miejscu pracy, który nie może być podporządkowany względem czysto ekonomicznym. Regeneracji nie zapewni również zaproponowany w ust. 3 mechanizm rekompensowania, krótszego wykorzystanego przez pracownika okresu odpoczynku w okresie nie dłuższym niż 8 tygodni. Zdecydowany sprzeciw Związku wywołuje również sposobu wprowadzenia skrócenia dobowego nieprzerwanego odpoczynku, pozostawiając pracodawcy całkowitą dowolność w zakresie wprowadzenia proponowanego rozwiązania.

- Podobnie rozwiązania dopuszczające na zawarcia porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników, niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu nie określają

maksymalnego okresu na jaki porozumienie może zostać zawarte. Nie można wykluczyć, iż niepożądane działania mogą mieć miejsce w przypadku niektórych przedsiębiorców, którzy nie zostaną dotknięci przez epidemię lub zostaną przez epidemię dotknięci ale nie w taki sposób, który uzasadniałby, wykorzystywanie tych szczegółowych rozwiązań. Chodzi o sytuacje stosowania tych narzędzi, kosztem pogorszenia warunków zatrudnienia pracowników, mimo braku faktycznych przesłanek do ich stosowania. Ustawodawca powinien przewidzieć taką możliwość i zaproponować rozwiązania prawne, które zwiększą ochronę prawną pracowników.

- Wątpliwości budzi proponowana regulacja świadczenia postojowego dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą oraz wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, zwłaszcza umów o dzieło. Regulacja stwarza duże ryzyko nadużywania prawa do świadczenia postojowego. Umowy o dzieło nie są obecnie nigdzie rejestrowane. Przyjęta konstrukcja świadczenia postojowego może spowodować że nagle w obrocie pojawi się nieograniczona liczba takich umów zawartych fikcyjnie przed dniem 1 lutego 2020 r.

- NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia fakt że, ustawodawca zwrócił uwagę na osoby niepełnosprawne, którym kończą się orzeczenia o niepełnosprawności w czasie, gdy zespoły orzecznicze w związku z epidemią nie działają, lub działają w ograniczonym zakresie. Niemniej jednak zwracamy uwagę, że w zaproponowanych przez ustawodawcę okresie 60 dni, a w innych sytuacjach 3 miesiące po ustaniu stanu epidemii, zespoły orzecznicze mogą nie zdążyć z przeprowadzeniem postępowania u osób, których liczba zwiększy się znacznie w ciągu miesięcy ograniczonego działania zespołów orzeczniczych.

- W projekcie brakuje propozycji ułatwiających korzystanie w okresie stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii z zasiłku chorobowego, np. w związku z kwarantanną po powrocie z zagranicy.

- Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników należy rozszerzyć także na duże przedsiębiorstwa. Spadek poziomu produkcji dotknie także te firmy, dlatego trudno znaleźć uzasadnienie dla ich pominięcia.

- Należy zapewnić wsparcie pracownikom domowym.

- NSZZ „Solidarność” wnosi o wprowadzenie pełnego zwolnienia z podatku PIT zapomóg udzielanych pracownikom z funduszu socjalnego i funduszy związków zawodowych lub zwiększenia kwot wolnych od podatku z tego tytułu.

Powyższe postulaty i uwagi do projektu ustawy zostały przekazane dzisiaj przez przewodniczącego Związku Piotra Dudę podczas videokonferencji z udziałem minister rozwoju Jadwigi Emilewicz, minister rodziny, pracy i polityki społecznej Marlenę Małąg oraz prezesa ZUS Gertrudę Uścińską.

"Solidarność" stanowczo oczekuje, że zostaną one uwzględnione w ostatecznym projekcie.

Marek Lewandowski

Rzecznik Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”

Źródło: www.tysol.pl